

انتخابات پیشین داشت. این وضعیت در نظرسنجی‌های مراکز افکارسنجی نمایان بود. البته این مراکز کوشیدند تا به شیوه‌ها و روش‌های آماری و تحلیلی نتایج را به واقعیت نزدیک کنند که در این زمینه دو مرکز تحقیقات صدا و سیما و مرکز افکارسنجی دانشجویان ایران (ایسپا) پیشرو و موفق‌تر بودند. بر این اساس، به نتایج دو مرکز که به واقعیت نزدیک‌تر بود، اشاره می‌کنیم:

مرکز افکارسنجی دانشجویان ایران (ایسپا) از شهریور ۱۳۹۹ تا ۲۷ خرداد ۱۴۰۰ افکارسنجی‌های انتخاباتی (تلفنی و حضوری) خود را اجرا کرد. آخرین افکارسنجی حضوری ایسپا در تاریخ ۲۵ و ۲۶ خرداد ماه و آخرین افکارسنجی تلفنی نیز در تاریخ پنجشنبه ۲۷ خرداد اجرا شد. ایسپا میزان مشارکت در انتخابات را ۴۴ درصد پیش‌بینی کرده بود. (نمودار شماره ۹)

مرکز تحقیقات صدا و سیما از آذر ۱۳۹۹ تا ۲۷ خرداد طرح‌های افکارسنجی انتخاباتی (تلفنی و حضوری) خود را اجرا کرد. آخرین افکارسنجی حضوری مرکز تحقیقات در تاریخ پنجشنبه ۲۷ خرداد در سطح شهرهای دارای مرکز صدا و سیما اجرا شد. مرکز تحقیقات صدا و سیما با اختلاف ۱/۵ درصدی میزان مشارکت در انتخابات را ۴۷/۳ درصد پیش‌بینی کرده بود. (نمودار شماره ۱۰) (جدول شماره ۲)

ارائه برآوردی دقیق از میزان مشارکت مردم در انتخابات همواره مورد توجه افراد، احزاب، جناح‌ها، گروه‌ها و نهادهای سیاسی و اجتماعی کشور بوده است، به طور کلی مشارکت افراد در انتخابات تابع شرایط و مقتضیات متنوعی است، در این دوره نیز میزان مشارکت در انتخابات تحت تأثیر عوامل مختلف قرار گرفته بود.

(ب) آرای نامزدها
به‌طور کلی دیدگاه و نظریه‌های مرتبط با رفتار رأی‌دهی را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد؛ دسته اول در جست‌وجوی آن است که آیا مردم رأی می‌دهند و در انتخابات مشارکت می‌کنند و در دسته دوم صحبت از این است که افراد شرکت کننده در انتخابات به چه گروه‌های سیاسی یا فردی رأی می‌دهند. معمولاً مردم برای تعیین و همچنین رأی دادن به کاندیدای انتخابات به دنبال معیارهایی هستند. افکارسنجی‌های انتخاباتی که معمولاً به شکل دوره‌ای برگزار می‌شود، می‌توانند با در نظر گرفتن این معیارها، فراز و نشیب اقبال عمومی را نسبت به احزاب و اشخاص مشخص کنند. در انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ عوامل مختلفی در رأی مردم به نامزدها نقش داشتند که در این نوشتار به برخی از این عوامل می‌پردازیم.

توان حل مشکلات کشور

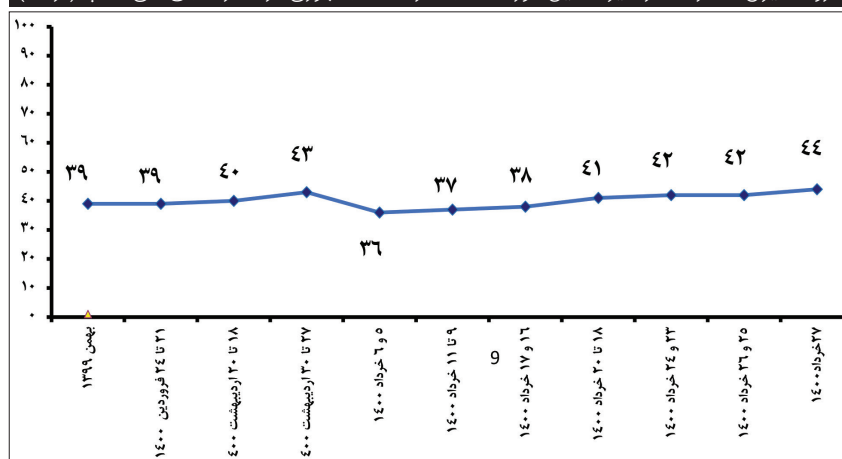
انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰، نسبت به انتخابات دیگر از حساسیت و اهمیت خاصی برخوردار و برای کشور و نظام بسیار سرنوشت ساز است، زیرا کشور از یک سو با مشکلات حاد و انباشت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی مواجه است و از سوی دیگر میزان رغبت و مشارکت مردم در این انتخابات تا کنون پایین بوده است. برای مقابله با مسائل حاد و بحران‌های احتمالی پیش رو ضروری است رئیس‌جمهوری برگزیده شود که توان و ظرفیت حل و فصل مسائل کشور را داشته باشد.

در نظرسنجی مرکز تحقیقات صدا و سیما از پاسخگویان پرسیده شد: به نظر شما با برگزاری انتخابات ریاست جمهوری در سال جاری و تغییر دولت، وضعیت اقتصادی کشور چه تغییری خواهد کرد؟ ۲۷ درصد پاسخگویان گفته‌اند وضعیت اقتصادی کشور با برگزاری انتخابات ریاست جمهوری و تغییر دولت «بتر خواهد شد». (نمودار شماره ۱۱)

در نظرسنجی ایسپا از شهروندان سؤال شد «فکر می‌کنید با آمدن آقای رئیسی مشکلات کشور کمتر شود، بیشتر شود یا فرقی نخواهد کرد؟» ۴۵.۹ درصد شهروندان معتقدند با آمدن آقای رئیسی مشکلات کشور کمتر می‌شود. (نمودار شماره ۱۲)

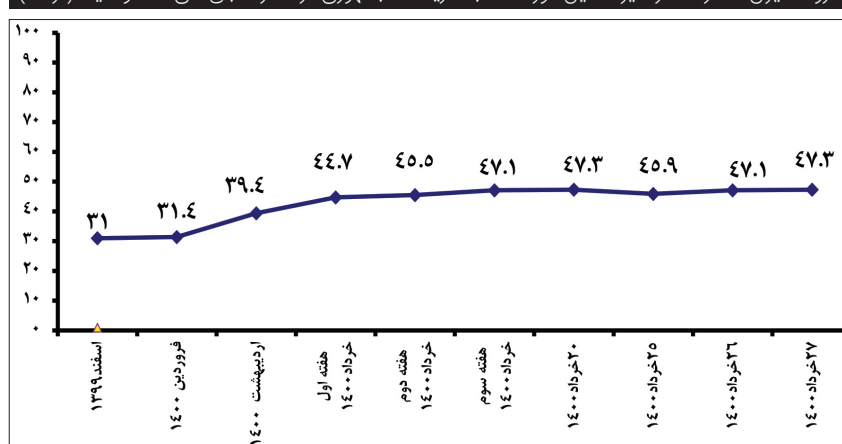
مردم امیدوارند اجرای برنامه‌های

رشد میزان مشارکت در سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری در افکارسنجی‌های ایسپا (درصد)

نمودار شماره ۹

رشد میزان مشارکت در سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری در افکارسنجی‌های صدا و سیما (درصد)

نمودار شماره ۱۰

پیش‌بینی میزان مشارکت در انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۴۰۰ در مراکز افکارسنجی (درصد)

مؤسسه افکارسنجی خرد	مرکز پژوهش‌های مجلس	ایسپا	مرکز افکارسنجی دانشگاه تهران	مرکز تحقیقات صدا و سیما	موارد نهاد
۳۸	۵۴	۴۴	۵۳	۴۷/۳	پیش‌بینی مشارکت
-۱۰/۸	-۵/۲	-۴/۸	۴/۲	-۱/۵	اختلاف با واقعیت

جدول شماره ۲